

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási díj 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori takarékpénztár jubileuma.

Zombor, 1893. július 6.

Egy a maga nemében pártját ritkító szolid-sági s pontos vezetéssel és kezeléssel bíró pénz-intézet fogja a jövő hó 12-én működésének 25 éves jubileumát megülni.

A zombori takarékpénztárnak gazdasági és kereskedelmi érdekköre ma már oly kiterjedt, hivatása e megyében oly kiváló jelentőségű, hogy jubileumát nemcsak az intézet részvényeseinek s a takarékpénztárral üzleti kapcsolatban levőknek ünnepéül, hanem közérdekből is ünnepelésre méltó momentumnak tartjuk.

S épen ezért kötelességet rovunk csak le, midőn a zombori takarékpénztár jubileumáról e helyütt is megemlékezünk s a midőn kiváló figyelemben óhajtjuk részesíteni az ünnepségek minden momentumát.

Jól eshetik megynék és vidékének tudnia s napról-napra jobban éreznie, hogy a mindenfelől sajnosan tapasztalt bukások, gyámoltalan vagy bűnös vezetés és kezelés mellett is akad pénz-intézet, mely állandóan gyarapszik tekintélyben, erőben, összeköttetésekben, szoliditásban, bizalomban. Gyarapszik úgy azon érdekkörök részéről, melyeknek igényeit hivatva van kielégíteni, — mint a magasabb pénzügyi világ részéről.

A zombori takarékpénztár sikereinek titka pedig éppen nem fekszik valami ördögösségben vagy a véletlenségben. Röviden fejezhető ki az egész: szakértelemmel párosult lelkiismeretes pontosságú vezetés és odaadó, szorgalmas kezelés.

A zombori takarékpénztárnál mind a két feltétel meg volt és meg van.

Barthol József igazgató annyira elismert pénzügyi kapacitás s oly kifogástalan adminisztrátor, hogy vétenénk ellene, ha e pontnál hosszabb időznénk; a takarékpénztár tisztikara pedig a szakértelemmel párosult munkában és becsületességben ritkítja párját.

Ezzel sikerült megynék, de a vidék egyik leghatalmasabb pénzintézetét — kapcsolatosan a legrealisabb üzleti alapokkal — az alapításkor nem is álmódott fejlődési fokra emelni.

Barthol József az érdem oroszlánrésze; el-

képzelhető, mily nehézségekbe ütközött egy pénz-intézet alakítása 1868-ban. Uttörő munkát kellett végezni. Közönségünk nagy részének nem voltak megállapodott fogalmai egy erős vidéki pénzintézet szükségességéről s hasznáról. Egyáltalán az egész ország hiteli szervezete még csak a fejlődés kezdetén volt. S Barthol Józsefnek nagy utánjárásába, — az igaz meggyőződés által áthatott felvilágosításaiba került a 30000 forint alaptőkét összehozni s a takarékpénztárt megalapítani.

A belé helyezett bizalom ma, az alapítás huszonötödik esztendejében busásan meghozta az elismerés legszebb jelét az igazgató, — a befektetett összegek nagy kamatait a részvényesek számára.

Mellőzzük itt a zombori takarékpénztár 25 éves történetét. Az állandó fejlődés, haladás utja ez, mely visszaesést vagy stagnációt sohasem mutatott. A 30000 frt alaptőke utóbb 150000-re emelkedett s kétszáz forint névértékű részvények az alapítás óta már ezekre rugó osztalékot hoztak a Barthol igazgató szavára hajló részvényeseknek.

Huszonöt évet átugorva csak a ma mutatkozó tényleges eredményre kívánunk, — az előttünk fekvő 1893. első félévi kimutatás alapján — egy-néhány összehasonlító megjegyzést tenni.

Az idei első félévi forgalom nyolc millió forintban, — 16 millió koronában — van feltüntetve, ebből tiszta nyereségnek majdnem 28 ezer forint mutatkozik. A tartalék- és nyugdíjalap 68 ezer, a külön értékpapír tartalék-alap 46 ezer frttal rendelkezik.

30,000 frt, illetve 150,000 frt alaptőkével 25 év után egy fél év alatt 8 millió a legrealisabb alapra fektetett forgalmat elérni, — a részvényesek és különösen a mezőgazdasági hitel igényeinek és érdekeinek állandó, sőt fokozódó szemmel tartásával: olyan eredmény, mely méltán számot tarthat arra, hogy az intézet 25 éves jubileuma közszempontból is fontosnak tartassék.

Az intézet részvényesei s nagyarányu érdek-hálózata — mint halljuk — megünnepelni készülnek a 25 éves fennállás évfordulóját.

Ennek a jubileumnak a fontosságát és jogosultságát a legszívesebben ismerjük el mindannyian.

A bűnvádi perrendtartás javaslata. Mint a fővárosi napilapokból értesülünk, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter személyes vezetése és a legkisebb részletre kiterjedő közvetlen közreműködése mellett több hónapon át dolgozott egy bizottság a bűnvádi eljárás javaslata szövegének megállapításán. Most ismét már több hete, a miniszter elnökelete alatt egy kisebb bizottság, mely Schedias Lajos, Wlassics Gyula, Chorin Ferenc, Friedmann Bernát és Balog Jenő urakból áll, végzi az utolsó simítási munkát. Legfeljebb két-három ülés után az előkészítő munkálatok befejezést nyerne és a jövő ősszel a képviselőház elé kerül a teljes bűnvádi eljárás javaslata.

Birtokrendezési iratok a megyei levéltárakban. A belügyminiszter egyetértőleg az igazságügyminiszterrel, elrendelte, hogy a vármegyei levéltárakban levő birtokrendezési (urbéri, tagosítási) iratok s mérnöki munkálatok haladéki nélkül átítessenek az illető törvényszékhez, illetőleg amennyiben már át lennének téve, a további nyilvántartásból, vagyis a visszakövetelendő iratok sorából töröltesse, szükséges lévén azonban, hogy ezen iratoknak a vármegyei levéltárakban is nyomuk maradjon, a mutató könyvekben feljegyzendő, hogy mely bírósághoz s mikor kitétek át s esetleg ott, mely szám alatt őriztetnek, hogy azok hollétéről a vármegyei levéltárak mindenkor képesek legyenek tájékoztatást nyújtani.

A szövetkezetek ellenőrzése. Az igazságügyminiszteriumban azon eszmével foglalkoznak, hogy a hazai összes szövetkezetek a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék ellenőrzése alá helyeztessenek. Az impulzust, erre az adta meg, hogy a pénzügyminiszterium által kidolgozott törvényjavaslat szerint a központilag egyesült szövetkezetek cégbejegyzéseit a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék fogja végezni.

Ujdonságok.

Kinevezések. A király öfelsége Klein Sándor szabadkai kir. törvényszéki bírót a temesvári kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Firtling Sándor kun-szentmiklósi kir. járásbírói aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé, továbbá Harmath Jenő tordai kir. törvényszéki joggyakorlót ugyancsak a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. — A szegedi főügyész Czappi Vilmos 83. gyalogezredbeli számvevő altiszteit a szabadkai ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Ribiczey Ádám zombori pénzügyigazgató helyettes hasonló minőségben áthelyeztetett a lugosi kir. pénzügyigazgatóságához.

Új főerdész. Zsuffa Antal apatini kir. helyettes főerdész ugyanoda főerdészé lett kinevezve. — Ugyancsak Apatinba Iváncsó Bertalan helyettes erdész erdészé lett előléptetve.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Ártatlan multság.*)

(Szatíra)

Mi volna más,
Mint ráfogás,
Hogy nincs ma társadalmi élet?
Bárhon legyek,
Csak úgy pezseg,
S egymást üzik az események.
Mindenfelé
Szupé, diné;
Panaszkodnod valóba' vadság.
Nincs oly szezon,
Mikor ne vón'
Hölgyparlamentre alkalom,
Ne volna ártatlan multság.

Zord tél-időn
Ha összejön
A társaság a pályatéren,
Kart karba ölt,
Hirt hírre költ
Az ifjú nép a síma jégen.
Körötte meg
Vig hölgyesereg
Bundában ülve űzi tracscsát,
Habár diderg,
A nyelve perg,

Uj hírré les, hogy tenne szert . . .
... Hisz ez oly ártatlan multság!

Ifjú s leány
Jó korcsolyán
S mint szellő leng a síma pályán,
Meglátva ezt
Szemet mereszt
A társaság és mondja: „Lám, lám!”
Majd hangja kél
S egy így regél:
„Megkérte. Nem hallotta nagysád?”
Másnapra már
Mindenki vár,
Az ismerőse gratulál.
Beh jó, beh ártatlan multság!

Menyecske ül,
De férj nélkül,
A korcsolyával szörnű bajba.
Am hirtelen
Előterem
Egy ifjú, kész segíni rajta.
A kis körön
Van ám öröm.
„Már is? No lám! . . . Ez már aljasság!”
S a hír repül,
A nő merül,
Kacsából botrány penderül.
Ez aztán ártatlan multság!

De hajh, ez még
Nem volt elég,
S mivel legszebb a szép kerekszám,

Másnapra már
Tíz ifjú pár
Válk, s a város már tizet szán:
„Egy éve csak,
Egy ősz alatt
Hogy mind a tizet összeadtuk . . .
Mily érdekes!”
Hölgyszív repes.
Tíz közt egy sem volt hiteles.
Valóban ártatlan multság!

Farsang során
Bál bál után.
Itt van csak ám a hírnek dolga!
Kérés, adás,
Kosárcapás,
Csak úgy terem, miként a gomba.
Légy ott, avagy
Távol maradj,
A szennyesed szapulva mossák.
Majd kérheted
Mem érte meg:
Mért néz ez rád s az mit nevet?
Hiszen csak ártatlan multság!

Sok női szem
A négyesen;
Kivel járd, jó meghánynod-vetned.
Csárdás alatt
Jól tartsd magad,
S ne bárkivel járd be a termet.
Legjobb lehet
Blazirt nevet

*) A zombori szerző engedelmével a „Hét”-ből vesszük át.

Országos tanargyűlés Szegeden. Az országos tanargyűlést — melyről már több ízben megemlékeztünk — e hó 4-én tartották meg Szegeden. A gyűlésre nagy számban megjelent tanárok f. hó 3-án érkeztek meg, a hol igen szívélyes fogadtatásban részesültek úgy a rendezőség, mint pedig a város részéről. Másnap, 4-én már megkezdették a komoly tanácskozást. Először a választmány tartott a város háza nagy termében Berez Antal egyesületi elnök elnöke alatt ülést, azon célból, hogy a közgyűlés munkáját megkönnyítendő, az előterjesztendő ügyekről javaslatot készítsen. A választmányi ülés csendes lefolyása után pont tíz órakor általános lelkesedés között nyitotta meg a közgyűlést szintén Berez Antal egyesületi elnök. Bemutatta egyúttal a közgyűlésnek dr. Platz Bonifác ker. főigazgatót, a tanargyűlést kongresszusára kiküldött miniszteri biztost, továbbá Lázár György helyettes polgármestert, a város képviselőjét. Mindketten lelkes szavakban üdvözölték a kongresszust. Napirend előtt még az elnök szólt fel a beadta leköszönését, melyet a közgyűlés el is fogadott. Ezután tértek át a napirendre, meghallgatták a titkári, majd pénztári jelentést s tanácskoztak az egyes indítványok felett komolyan és tárgyilagosan. A közgyűlés elnapolása után lakomára gyűltek össze a tanárok, a hol Szeged városa nevében Lázár György h. polgármester volt a vendéglátó gazda. Szeged vendégeit meg ez alkalommal a megjelent összes fővárosi és vidéki tanárokat. Talán mondanunk sem kell, hogy a lakoma igen kedélyes lefolyású volt. Ugyanaznap d. u. tömegesen Palicsra rándultak a professzorok, a hol igen kellemesen töltve el az időt, újra visszatértek Szegedre, hogy a félbeszakított munkát folytassák. Ugy a választmányi ülést, mint pedig a közgyűlést folytatolagosan e hó 5-én és ma 7-én tartották meg. — Még csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy városunkból Zsuffa Vince és dr. Zlinszky Aladár képviselték tanárainkat a kongresszuson.

Kirándulás. O-Kanizsáról a napokban egy tekintélyes számú és előkelő gazdaközönség rándult át Adára az ottani kir. földmives iskola megtekintésére. Tóth Pál tekintélyes birtokos vezetése alatt. A gazdák nagy érdeklődéssel tekintettek meg mindent s különösen meglepte őket az, hogy a termények — főleg a répa, tengeri és egyéb takarmányfélék, de a buza is — kitűnően állanak. A szakiskola igazgatójának melegen megígérték, hogy ezután gyakrabban ellátogatnak és szakszerű tanácsait igénybe veszik.

Országos és megyei tűzoltó szövetség. Készül egy országos és egy vármegyei tűzoltó szövetség; az előbbi Budapesten, az utóbbi Szabadkán lesz. Az országos tűzoltó szövetség központi választmánya a napokban dr. Kék Lajos az apatini kerület országos képviselőjének elnöke alatt ülést tartott. Először a helyettes miniszter leiratát olvasták fel, melyben az idei országos szaktanfolyamra vonatkozó intézkedéseit és abbéli elhatározását közli, hogy kormánybiztossá Buloyovszky Aladár miniszteri titkárát küldte ki. Ezután a szabadkai országos kongresszus alkalmával rendezendő versenyek programját és a szivattyúk új próbaszabályzatát állapították meg s hosszabb vita után elfogadták a közgyűlés elé terjesztendő módosított alapszabályok végleges szövegét. A brassói és pozsonyi testületek indítványait pedig a szabadkai közgyűlés napirendjére tűzték ki. — A Bács-Bodrogh megyei tűzoltó szövetség, a tizenegyedik tűzoltókongresszus előkészítése végett Szabadkán a város háza tanácstermében szintén ülést tartott a napokban, melyen a kongresszus elnökéül nagy lelkesedéssel Veres Béla orsz. képviselőt választották meg. Jegyző lett: Vécei Samu, a vigalmi bizottság elnöke: Birkáss Gyula, az elszállásoló bizottság elnöke: Skossa Zoltán. Délben a vidéki vendégek tiszteletére nagy bankett volt, melyen a fényesen ígérkező kongresszus sikerére több felköszöntőt mondtak.

Az önkéntesek tisztí rangja. Eddig azok az önkéntesek, akik a tisztí vizsgát sikeresen letették, hadnagyokká lettek kinevezve. Erre nézve azonban most a közös hadügyminiszter egy új tervvel foglalkozik. Mint ugyanis a fővárosi napilapokból értesülünk, ezután csak tiszthelyettesekké lesznek kinevezve az önkéntesek, hadnagyokká pedig csak akkor léptetik őket elő, ha már önálló polgári állásuk lesz.

Jegyzőválasztás. Feketehegyen a községi jegyzőválasztás f. hó 8-án d. e. 10 órakor tartatik az ottani közgyűlésben.

Bács-Bodrogh megyei helyiérdekű vasút részvénytársaság f. hó 11-én Budapesten ülést tart.

Eszküvő. Folyó hó 9-én, vasárnap, délután 6 órakor, a helybeli róm. kath. templomban tartja esküvőjét Mészáros Lajos fehértemplomi állami főgymn. tanár Gerevich Gusztáv kir. főgymn. igazgató leányával, Ilonával.

Helyettesítés. Knezevich József, gardinoveci segédjegyző, Vilovára helyettes jegyzőnek rendeltetett ki.

Ipartestületi közgyűlés. A zombori általános ipartestület f. évi július hó 16-án, vasárnap, délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Az aradi ipartestület felhívása az 1891. évi XIV. t. cikkben foglalt betegsegélyző pénztári tagjelölteknek a munkaadók 1/3 résznyi hozzájárulásának megszüntetése iránt a nm. kereskedelmi miniszter urhoz intézendő felirat tárgyában. 2. A nyiregyházi ipartestület átirata, melyben felkéri testületünket az ipartörvény egyes pontjainak megváltoztatása és újabb pontok felvétele iránt a képviselőházzal felterjesztett emlékiratának pártolása, esetleg hozzájárulása végetti javaslat tárgyalása. 3. Elnöki előterjesztés a helybeli ipartestület kebelében szakosztályok alakítására vonatkozólag. Zombor, 1893. évi június hó 24-én tartott eljárási üléséből. Krizmanits Imre, ipt. elnök. — Jegyzet: Ha a közgyűlés határozatképes számban össze nem jönne, 8 napra külön meghívó nélkül új közgyűlés fog tartatni, melyen tekintet nélkül a megjelent tagok számára, érvényes határozat fog hozatni.

Az új földesur. Megemlékeztünk már arról, hogy Bács-Almásán milyen lelkesen fogadták gróf Teleky Józsefét. Most pedig levelezünk arról értesít, hogy ugy gróf Teleky József, mint pedig neje, a néhai Rudics-féle birtok új urai, nemkevéssé lelkes és impozáns fogadtatásban részesültek f. hó 2-án Kunbaján. Az nap a délutáni vonattal érkeztek meg a bács-almásai vasúti állomásra, honnan egyenesen Kunbajára hajtottak. A falu határában ugyszólván az egész község lakossága fényes banderiummal várta az érkezőket, kiket itt a község nevében Szommer József községi jegyző üdvözölt. A gróf pár szóval megköszönvén a nem várt szívélyes fogadtatást, az egész menet az ünnepek folytonos élétesé mellett megindult a község felé. Megérkezve a községbe, itt Vojnits Dániel, plébános fogadta a gróft és grófnét lelkes, meleg hangon beszédrel. A gróf ugy a saját, mint a neje nevében ígérve, hogy a község iránt mindenkor a legmelegebb érdeklődésükkel fognak viselkedni s a lakosság jóindulatába ajánlva magukat, újlag megköszönte a szíves figyelmet. Az ünnepek ez után a nép újjongó örömetől kísérve, lakásukra vonultak.

Viharos közgyűlés Szabadkán. Szabadka város törvényhatósági bizottsága f. hó 3-án tartotta meg Vojnits István főispán elnöke alatt június havi rendes közgyűlést. A közgyűlés igen érdekes lefolyású s viharos jelenetekben gazdag volt. Élénk vita fejlődött mindjárt Debrecen városának a főrendiház reformjára vonatkozó átiratának tárgyalásakor. A városi tanács tudomásul venni kívánta az átiratot. Amde Mamuzsich Mátyás prépost plébános egyszerű napirendterét indítványozott a kérdés felett. A közgyűlés 106 szavazattal 38 szavazat ellenében a prépost indítványát fogadta el. Mellőzték tehát Geiger bizottsági tag indítványát, melynek értelmében a közgyűlés hivatva lett volna a főrendiház korszerű reformálása mellett állást foglalni.

Halálozás. Egy budapesti magasabb tisztviselő, zombori földink, halt meg a napokban. Tudósításunk a következő: Stojackovics Sándor nyugalmazott belügyminiszteri osztálytanácsos 72 éves korában hétfőn reggel meghalt. Stojackovics Sándor 1833-ban született Zomborban, s jogi tanulmányainak befejeztével különböző hivatalokat viselt Temesvárott és Versecen. Az alkotmányos miniszterium alakulása idején titkárként lépett be a belügyminiszteriumba, 1870-ben már valóságos osztálytanácsosá lépett elő, hol 1884 ig, nyugalomba léptéig, megmaradt, amikor aztán a verseci kerület országgyűlési képviselőjének választotta szabadalvú programmal. A legutóbbi választásoknál nem nyert mandátumot. Öfelsége a Perenc József-rend lovag-keresztjével tüntette ki.

A ridikül és az — abrakos tarisznya.

Egy fővárosi lapban olvastuk, de hogy csakugyan megtörtént, azt nem merjük bizonyítani. Hogy azonban ötletnek elég eredeti ötlet, az kétségtelen. A történet a következő: Szabadka városának szép asszonyai közt különös divat kezdett lábra kapni rövid idő előtt. Esténként, a színházi előadás alatt, úgy tettek a szabadkai hölgyek, hogy plüsből, bársonyból, selyemből való tarsolyokat lógattak ki a páholyokból. Azokban a tarsolyokban tartogatták a távcsöveket (magyarul gukker), a bonbonokat, a csipkés, finom battiszt-kendőket. Heteiken át így ment a dolog s az új divat egyre jobban terjedt. Nem akadt uri asszony, aki olyan tarsoly nélkül ment volna a színházba. Hanem im, egyszerre csak vége lett ennek a divatnak is. Az ok ez: vagy egy hét előtt tizenegyet páholyt lefoglaltak a huszártisztek. Minden huszártiszt a karjára öltött egy-egy közönséges — abrakos tarisznyát és azt lógatta ki a páholyból. Óriási derűtséget keltett a dolog. És a derűtség még inkább nőtt, mikor a publikum észrevette, hogy a tiszték is távcsöveket, cukorkákat tartogattak a tarisznyákban. Azóta egyetlenegy plüstarsoly se látható a színházban. De egyebütt se...

Hol a hulla? Egy csatornaparti szállási lakos gyerekei azzal állították be kedden este az apjukhoz, hogy játékközben a vashid közelében egy asszonyt láttak heverni a bozóthoz, meg volt halva, még ágak is voltak ráakva, hogy ne lássák. Nagy ijedten mesélték a gyerekek, éppen elég ijedten ahhoz, hogy az öreg is elhagyja. El is hitte ez, hanem azért egy csöppet se lett kíváncsi az eset iránt. Tökéletesen angolos flegmával gondolta el, hogy tulajdonképp, hogy és miképp lesz is a dolog; hogy ő most szépen lefekszik, alszik egyet és másnap — ugy is lesz dolga a városban — majd fölmenti az esetet is a rendőrségnek, aztán ez tegyen amit akar. Ugy is történt. Szerdán délelőtt, miután a városban már minden dolgát elvégezte, sőt a pálinkából is bevette a maga porcióját, beállított a rendőrségre is és elmesélte, hogy mit mesélték az ő gyerekei. Le is írta, hogy milyen szoknya, kötő, rékli és kendő volt a hullán. — Megnézték te is a hullát? Kérde tőle a kapitány. — Nem néztem én, minék nézzen én meg? Elég az, hogy megnézték a gyerekek. Ebéd után fölkészül Nikolis alkapitány, két kocsi rakodva mennek ki a helyszínére. Fölkutatják a vasuti hid tájékán az egész csatornapartot, tüvé tesznek minden bozótos helyet, de bizony még csak eleven embernek se volt se hirt, se hamva abban a rekkenő melegben. — Most az a kérdés, vajjon csakugyan büntény forog-e fenn s a tettes neszt vévén, hogy a hulla fölföldözött, az éj folyamán eltűntette azt, vagy csak valami bepálinkázott kofa aludta ott az igazak álmát.

A Geiger-féle lopás számai Szegeden.

A szabadkai Geiger-féle negyedmillió lopás s az utóbbi 23 ezer forintnak rejtélyes eltűnése komoly vizsgálat tárgyát képezi még ma is a szabadkai rendőrségnél. Most ebben az ügyben egy igen érdekes fordulat állott be. Antunovics szabadkai rendőrkapitány szorgos kutatásai közben arra a tapasztalatra jutott, hogy ennek az érdekes bűnesetnek számai szegedre nyulnak; s a mi még meglepőbb, Szegeden is egyenesen a csillagbörtön X altisztere irányították a figyelmet. Alapos gyanu merülvén fel nevezett altiszt ellen, Antunovics a szegedi rendőrség közbenjöttével már le is tartóztatta. A gyanu megerősíti azon körülmény, hogy X nél házmotózást tartván, ott különféle lopott tárgyakra bukkantak. Valószínű tehát, hogy, ha nem is részese X. a Geiger-féle lopásnak, de bizonyára tud felőle s így vallo-másaival érdekes fordulat állhat be a vizsgálat folyamán. Az altiszt különben 7 év óta — ennyi ideje van alkalmazva a csillagbörtönben — folytatja a rabokkal bűnös üzemeit.

Vígécek tanfolyama. Manap már minden foglalkozásnak meg van a maga tanfolyama. E téren kétségkívül a legújabb és legeredetibb lesz a kereskedelmi utazók tanfolyama, mely szept. hó 1-én nyílik meg Budapesten. A keresk. utazók egyesülete a napokban a kereskedelmi miniszteriumhoz fordult oly kérelemmel, hogy tanfolyamukat részesítse némi anyagi és erkölcsi segélyezésben s a miniszter ezt meg is ígérte.

Hogy pedig a ke-kiküldöttének is lehet-tását, 25 tanfolyamhá- csoportos elhelyezésre- elszállásolásban részes- nyitjuk f. évi július hó- nál bejelenteni. A beje- lésolásban való részesít-

1. Szervezés: a) szolgálati szabályok, b) teendők.
2. Tüzrendszet: c) kormányrendelet, d) Epitezés.
3. Egenruha, sz.
4. Tűzoltószerek működése, b) szivattyú hasonlítása és elbírálása, azok minősége és kiprób.
5. a szivattyúk működ.
6. Vizszerezés: F.
7. csek stb.
8. Tűzjelzés: R.
9. stűrgöny és telefon.
10. Tűzoltás és ved.
11. sége és támadása. b) C.
12. 8. Első segély

II. G.
1. Rendgyakorlatok
2. tetése; 3. Szivattyú-sze-
korlatok; 5. Jelképes t.
Tanórák: délelőtt
4 óra gyakorlat a gyak-
Kelt Budapesten, 1

A „Budap

Közg

Felhívjuk meg
mét az adai m. kir. f.
melyet lapunk mai szá-
nyezett állatok — bar-
orbán nem volt — min-
delmes baj ellen és a
szolgál.

Szerkesz

E. J. Bajmok. Lapn-
lenné tette ön előtt azon kör-
sietünk rektifikálni. Igen sajn-
sorából nyert értesítés folyt-
volna, mert sorai vételekor le-
levelezőnk rosszakarattól szán-
ültetni, erre nézve kérjük ne-
nyugodt. Ottani állandó levelező-
kor másról, ugy most is arról a
vonatkozó rektifikáló sorait egy-
az ön levelező lapját. Levelezőnk
nem pedig egyoldalú megítélés
is — kötelességünknek tartottuk
különben — bár későn érkezett

Na

Havi és heti nap	Katholikus naptár
7 Pént.	Willibald
8 Szom	Erzsébet k.
9 Vas.	A 7 Anatólia
10 Hétfő	Amália sz.
11 Kedd	Piusz p.

Felelős
Dr. BALOC
köz- és
Laptulajdó
BITTERMA

HIRDE

Van szerencsém a tudomására hozni, hogy az **elemi osztályok gyakból, rajz- és szándékozom adni.** A m. t. közönség

Kämm

Felsővár

Pály

„A zombori iparosok csarnoka mint szövetség alkalmazni, ki 500—1000 letenni. További felvilágnyerhető.

AZ I

*Szerencd, így csak van szabadság.
Állj szüntelen
A hátterem
Központján lustán, szüntelen.
Így leszen ártatlan mulatság.*

*Egyszerre csak
Hírszárnyra kap
Miként jutál egy szép kosárhoz.
A bál után
— Mond egy madame —
Beállítsz frakkban a mamához.
S bár hirt nagy,
Hogy büszke vagy,
Ugy kell . . . az utadat kiadják.
S neked lejár
Napod, habár
Nem is sejtéd, hogy ért kosár.
De hát ez ártatlan mulatság!*

*Nagy bójt alatt
Sok jó falat
Közt gyűjtik össze' a tél gyümölcsét;
Bizony silány!
A sok leány
Mind lány maradt s megvolt a költség.
Itt négy maradt,
Ott pánc hat,
Csak egyből lesz . . . talán . . . házasság.
S ezen nevet
A hölgyserg,
Osztyálozván a véneket.
Nagybójtí oktanulatság.*

*Tavasszal a
Séták szaka;
Az ifjú nép a parkot járja.
„Ugyan no nézd
A kis merészt,
Hát hol maradt a gárdedámja? "
„Hát az meg ott,
Nézd, kit fogott? "
„Hja! özvegyelet nem vigasság! "
És hirt fut:
Élő tanuk
Látták a parki rándevut.
Tavaszi ártatlan mulatság!*

*Eljő a nyár,
Füldőre jár
Az asszony nép, ott van találta.
Hegy, lanka, tó,
Szabadba jó,
Az üls ott foly pongyolába.
Kiholt ivad:
Most kell számat!
Most kis botrány is drága ujság!
Egy grand ivás,
Párbajvidás,
Egy nachtmuzik vagy bármí más,
Mi pompás, ártatlan mulatság!*

*Ha ősz köszönt,
Már híroztont
Hoz minden asszony messze tőjéről.
Hoz szép mesét,
Mít büszkeség
El-elméséni önmagáról.*

*Ki honn maradt,
Rajt! kapva kap
S forgatja szépen a magvassát.
A mag ereszt
És hirt növeszt,
A fűrdő meg rajta veszt.
Ez is csak ártatlan mulatság.*

*Sok volna még,
Ha vón elég
Erőm leírni. Mennyi estély!
Kirándulás,
Halászgulyás,
Örülsz ha rajtok általestél.
Launtémisz és
Krokettezés.
— A testelés divat manapság —
De itt sem el,
Ki nem beszél;
A sportban is csak tracscs a cél.
Mert fő az ártatlan mulatság.*

*Van még biz itt . . .
S sok vizit,
Hol jellemeznek, mérlegelnek.
„Ez kellemes.“
„Az szellemes.“
— A rosszabb képek jobban kelnek. —
„Kacér.“ „Ravasz.“
„Hiú.“ „Paraszt.“
A jellem mélyét nem kutatják.
Igaz vonás,
Vagy ráfogás
Mindegy; a fő a tracscsolás.
Mi kedves, ártatlan mulatság!*

Hogy pedig a kevésbé tehető község vagy testület kiküldöttének is lehetővé tegyük a tanfolyam látogatását, 25 tanfolyamhallgatónak testületünk költségén leendő csoportos elhelyezéséről is gondoskodunk. Az ingyenes elszállásolásban részvételt azonban ebbeli igényüket f. évi július hó 1-ig tartoznak a parancsnokságnál bejelenteni. A bejelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban való részvétel elsőbbségét biztosítja.

Tanterv:

I. Elméleti rész:

1. Szervezés: a) alakulás, b) alapszabályok, c) szolgálati szabályok, d) adminisztráció, e) szolgálati teendők.
2. Tűzrendészet: a) statisztika, b) óvintézkedések, c) kormányrendelet, d) egyéb tűzrendészeti rendeletek. Építkezés.
3. Egyenruha, személyes felszerelés és rangjelzés.
4. Tűzoltószerkezetek: a) szivattyú alapszerkezete és működése, b) szivattyúszerkezetek, újabb szerkezetek összehasonlítása és elbírálása, c) különféle szivattyúszerkezetek, azok minősége és kipróbálása, d) mászó és mentőszerkezetek, e) a szivattyúk működési zavarai és a szivattyúk gondozása.
5. Vizszerzés: Folyam, vízvezeték, kutak, medencék stb.
6. Tűzjelzés: Riadó, kürt, kéthangu jelző, síp, strigony és telefon.
7. Tűzoltás és védelem. (Taktika): a) tűzek minősége és támadása. b) Csövezetés, mentés.
8. Első segély baleseteknél (gyakorlatilag is bemutatva).

II. Gyakorlati rész:

1. Rendgyakorlatok; 2. Szerek gyakorlati ismeretése; 3. Szivattyú-szerelés; 4. Mászó- és mentőgyakorlatok; 5. Jelképes tűztámadás és védelem.
- Tanórák: délelőtt 4 óra elméleti előadás; délután 4 óra gyakorlat a gyakorló-téren.
- Kelt Budapestben, 1893. évi április hó 22-én.

A „Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület“ parancsnoksága.

Közgazdaság.

Felhívjuk megyénk gazdaközönségének figyelmét az adai m. kir. földmives iskola hirdményére, melyet lapunk mai száma közöl. A nagy gonddal tenyésztett állatok — bár az iskola telepén még soha orbánc nem volt — minden évben beoltatnak e veszedelmes baj ellen és ez a vevőnek nagy megnyugvására szolgál.

Szerkesztői üzenetek.

E. J. Bajmok. Lapunk legutóbbi száma bizonyára kétségtelenül tette ön előtt azon körülményt, hogy azt a bizonyos dolgot sietünk rektifikálni. Igen sajnáljuk, hogy a rektifikálást nem az ön sorából nyert értesítés folytán eszközöltük, de ezt nem is tehetjük volna, mert sorai vételek lapunk már le volt zárva. Hogy azonban levelezőnk rosszakaratból szantszándékkal fel akart volna bennünket ültetni, erre nézve kérjük ne igazsága magát, hanem legyen teljesen nyugodt. Ottani állandó levelezőnknek — aki bennünket, mint egyébkor másról, úgy most is erőll a dolgról értesített — az első hírünkre vonatkozó rektifikáló sorait egy teljes nappal előbb kaptuk meg, mint az ön levelező lapját. Levelezőnk fidedignitásának méltányos és helyes, nem pedig egyoldalú megítélése szempontjából — az ön érdekében is — kötelességünknek tartottuk mindezeket kijelenteni. Tudósítását különben — bár későn érkezett — köszönjük.

**Naptár.
Július.**

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
7 Pént.	Willibald	Willibald	25 Febr. ts. vt.
8 Szom.	Erzsébet k.	Kilián	26 Dávid rem.
9 Vas.	A 7 Anatólia	A 6 Cyrill	27 C 6 Sámson
10 Hétfő	Amália sz.	Amália	28 Cir. és Ján.
11 Kedd	Piusz p.	Placid	29 Peter és Pat

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy a szünidő folyama alatt az **elemi osztályokba tartozó tantárgyakból, rajz- és szépírásból órákat szándékozom adni.**

A m. t. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Kämmerer Eleonóra,

okl. tanítónő,

Felsőváros, Bezdáni ut 160. sz.

Pályázat.

„A zombori iparosok készítményeinek árucarnoka mint szövetkezet“ egy ügynököt kíván alkalmazni, ki 500—1000 forintig óvadékot képes letenni. További felvilágosítás az árucarnokban nyerhető.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hirdetés.

Az adai m. kir. földmives iskola sertésnyájából a tavaszi malacok eladók. A malacok különösen tenyésztőknek ajánlatnak, miután a fajta gyors fejlődése és nagy hizóképessége miatt igen keresett. A malacok ára páronként válogatva 35 forint.

Bővebb értesítéssel szolgál

Szobonya Bertalan,

igazgató.

Zongora eladó.

Egy teljesen jó karban levő, csaknem új, Steltzhammer-féle

koncert zongora

jutányos áron eladó. — Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Herczenberger Sándor

karmester,

Felsőváros, Farkas-utca 113. sz. a.

Pályázat.

Vaskut községében (Bács-Bodrogh megye) egy úresedésben levő magyar-német nyelvű rendes tanítói állásra pályázat hirdetettik **július hó 23-ára**, mely napon egyszerűsind a választás is lesz. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Jövedelme: a) 400 o. é. frt a községi pénztárból havi előleges fizetéssel; b) rendes és családnak is megfelelő szabad lakás, házi kerttel; c) 1/4 hold szántóföld. Kötelesség: a mindennapi és ismétlő iskolában oktatni. A rendesen felszerelt folyamodványok a vaskuti róm. kath. iskolaszékre címezve, főt. Kuts János esperes-plébános urhoz Bikityre küldendők. Kelt Vaskuton, 1893. évi július hó 1-én. **Pilger Nándor,** iskolaszéki egybázi elnök. 2—1

679. szám.

közs. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott községben leköszönés folytán úresedésbe jött és évi 220 frttal javadalmazott egy gyalogos rendőri állásra ezennel pályázat hirdetettik.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint a községi rendőrség szervezéséről szóló s jóváhagyott szabályrendeletben megkivántató kellekekkel felszerelt kérvényüket **folyo évi július hó 20-ig** alulírott községi elöljáróságnál benyújtásuk.

A megválasztandó rendőr egyenruháját sajátjából tartozik beszerezni.

Kiszás, 1893. évi július hó 5-én.

Közszeghy Dezső,

jegyző.

Kovács Mihály,

biró.

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy községében lemondás folytán úresedésbe jött s évi 300 frt fizetés és 120 frt lótarási általánnyal egybevéve lovasrendőri állásra pályázat nyitattik; — felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat legkésőbb folyó hó vagyis **július 20-ig** bezárólag Szeghegy községi elöljáróságához nyujtsák be. Folyamodók igazolni tartoznak:

1. hogy magyar honi illetőségűek,
2. 24 évet betöltötték, de a 60 at meg el nem érték,
3. fedhetlen előéletűek és erkölcsűek,
4. teljesen egészségesek,
5. irni, olvasni tudnak és a községben divó német nyelvet bírják.

A kitűzött határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Szeghegyen, 1893. évi július hó 2-án.

Weinrich Dániel,

jegyző.

Karbiner Gottfrid,

albiró.

103. szám.

1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróóság 4583. számú végzése által Krámer Mátyas végrehajtató javára Schmidt Mihály szöntai lakos ellen 75 frt 98 kr tőke, ennek 1892. évi augusztus hó 26-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 3 kr perköltség és 5 frt 5 kr árv. díj követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 371 frtra becsült butorok és fűrdőházból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1806/1893. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szöntán alperes lakásában leendő eszközzésére 1893-ik évi július hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1893. évi július hó 5-én.

Oláh János,

kir. bir. végrehajtó.

2667. sz.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Ada községében megtrült gyalogrendőri állásra a községi elöljáróság részéről ezennel pályázat nyitattik. Pályázni szándékozók Ada község jegyzői hivatalánál **f. évi július hó 15-ig** sajátkezűleg irt benyújtandó kérvényeikben igazolni tartoznak, hogy

- a) magyar honpolgárok;
- b) védkötelezettségüknek eleget tettek és hogy 24-ik életévüket betöltötték, 60-ik életévüket pedig tul nem lépték;
- c) fedhetlen erkölcsűek és rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) irni és olvasni tudnak és a magyar nyelvet teljesen beszélik.

A fenti állással 250 frt készpénz fizetés van egybekötve, melyből a megválasztott az előirt egyenruházat költségeit is tartozik fedezni.

Ada, 1893. évi június hó 28-án.

Ábrahám Mihály,

h. jegyző.

Kuglits János,

3—2 biró.

3494. szám.

1893.

Pályázat

Topolya község területén közvágóhid építésére.

A község jegyzői irodájában a hivatalos grák alatt mindenkor betekinthező terv alapján 5194 frt 27 krral előirányzott közvágóhid építése olyképp céloztatik, hogy a megyei törvényhatóságnak f. évi április hó 27. és 28. napjain tartott közgyűlésen 266. közy. 1893. sz. a. jóváhagyott szabályrendeletben és pedig minden levágandó egy darab szarvasmarha és sertés után 80 kr, borju után 30 kr, juh, bárány és kecske után 20 krban megállapított vágatási díjak szedhetési jogát a legelőnyösebben vállalkozónak a község több időre átruházván — vállalkozó a vágóhidat tervszerint fölépíti s azt bizonyos meghatározott évek eltelte után a községnek teljesen jókarban és ingyen tulajdonába visszabocsátja.

A szabályrendelet 1. §-a szerint minden közfogyasztásra szánt szarvasmarha, sertés, borju, juh, bárány és kecske különben 100 frtig terjedő bírság mellett csakis a közvágóhidon vágható le, a szarvasmarha és borju pedig még az esetben is, ha az magánhasználatra volna szánva.

A községi elöljáróság a hivatkozott §-ban foglalt intézkedés áthágása ellen a legszigorubbán fog eljárni és vállalkozót ily irányu visszaélésekből eredhető károsodás ellen meg fogja védeni.

Tájékoztatóul megjegyezzük, hogy mult évben: 1. szarvasmarha 264 drb, 2. borju 241 drb, 3. juh 2003 drb, 4. sertés 326 drb, összesen 2834 drb vágatott le, mely után 944 frt 90 kr vágatási díj esik.

Ezen szám különösen tekintettel azon körülményre, hogy kir. járásbíróágunk mult évi szeptember hó 1-e óta telekkönyvi hatósággal ruházttatván fel, községünk az egész járás telekkönyvi ügyeinek központjává vált s így az idegen forgalom jelentékenyen szaporodni és a közfogyasztás is községünk előrehaladásával és a népesség szaporodásával évről-évre emelkedni fog.

Felhívtnak tehát mindazok, kik a fentebb körtírt feltételek szerint vállalkozni hajlandók, hogy írásbeli zárt ajánlataikat ezen elöljáróságnál **folyo évi július hó 25-ig** annál is inkább benyujtani iparkodjanak, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A vállalatot azon vállalkozó nyereudi el, ki a saját költségén felépített vágóhidat teljesen jókarban, a legrovidebb idő alatt bocsátja a község tulajdonába vissza s így aki a vágatási díjak szedhetési jogát a legrovidebb időre veszi igénybe.

Topolyán, 1893. évi június hó 24-én.

Radimetzky,

jegyző.

Lőrincz József,

3—3 biró.

Árpád-utca 60-ik számú ház a mellette elterülő csinos kerttel eladó. — Bővebb értesítést a házban lakó tulajdonos ad.

173. szám.

1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásghai tek. kir. járásbíróóság 1893. évi 1751. számú végzése következtében Taussig S budapesti kereskedő cég javára Szamuelesch András bácsufalusi lakos ellen 118 frt 61 kr s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 546 frt 40 krra becsült öt ló, és rőfősüzlleti árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hódásghai kir. járásbíróóság 1886. ex 1893. számú végzése folytán 118 frt 61 kr tőkekövetelés, ennek 1893. évi május hó 9-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 59 frt 30 krra járó bíróilag már megállapított költségek erejéig Bácsufalun alperes lakásán leendő eszközzésére 1893-ik évi július hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Hódásghon, 1893. évi június hó 29-én.

Kanyó Béla,

kir. bírósági végrehajtó.

Melléklet a „Bácska” 52-ik számához.

Érdekes verseny. A maga nemében igen érdekes és határozottan szenzációt keltő versenyt illetve mulatságot rendez a zombori lawn-tennis társaság. A rendezőség a következő élénk fantáziájú meghívót küldötte tagjainak szét: „Meghívó a zombori első tennis-club által folyó évi július hó 7-én (pénteken) tartandó első nagy versenyre. I. Indulás. A tennis-társaság külön két-express-vonatján kirándul a sikarai versenyterre. A vonat indul délutáni 3 óra 4 perckor a Weber-féle déli fedett pályaudvarból és érkezik a sikarai indóházba 3 óra 20 perckor. Csak első osztályú szalon-kocsik állanak rendelkezésre: a jegy ára oda vagy vissza 40 fillér. II. A vonat megérkezése után rögtön felvonulás a versenyterre zeneszó — nélkül; ezután a verseny esélyeinek megbeszélése és általános 20 percnyi eszmecsere (traaces). III. Pont 4 órakor az első verseny. (Részlet vehet mindazon játékos, a ki még nyilvános versenyen díjat nem nyert). Díj: szolid jellegű felvonulás a versenyterre tartatik. IV. Verseny után vigaszéta az erdőben. V. Pont 6 órakor nagy nemzetközi bajnoki verseny. Kerék Károly legújabb tennis-championnak mérkőzése az első zombori tennis-társaság mestereivel, Lord Adollárral. Díj: hazárd jellegű felvonulás mely titokban tartatik. VI. Tennis- és társasjátékok. VII. Nyolc órakor felvonulás az étkező-pavilonba. Ekkor fogja magát legelőször bemutatni a tennis-társaság kedvére egyesült „kis Sándor” és „nagy Sándor” bandájának 12 tagja. Az estebéd tart mindaddig, míg a szünyogok flegmaticusan viselik magukat. VIII. Bevonulás a táncterembe. A táncrend a szerint állapítatik meg, a mint a társaság időről-időre elhatározza. Kivétel csak az első táncnál tétetik, mert az első tánc a tennis-kerülő lesz. IX. A tennis-kerülő után Letyi Pál recitatori ihlettséggel elszavalja a művészi program egyes pontjait. X. Ezután következnek tánc, felváltva egy-egy művészfelleléssel. XI. A táncokat különben újfélig Kerék Károly ur rendezi, azon túl azonban a rendezőség semmiért sem vállal felelősséget. — Mi a magunk részéről jó mulatást kívánunk a kedélyes társaságnak, egyszersmind nem mulasztjuk el a kíváncsiságunkat kifejezni, hogy kik lehetnek azok a szereplő urak. Három napig tudakozódunk, de fájdalom eredménytelenül. A titok felderítésére különben már kiküldöttük legelőször szemű riporterünket.

Közgyűlés. A zombori fogyasztási egyület mint szövetkezet folyó 1893. évi július hó 19-én, azaz szerdán, délelőtt 10 órakor Basa-utca 199. sz. a. II-ik rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyület tisztelt tagjait meghívom. Társgyűlés: 1. A betes-bizottság beszámoló előterjesztése. 2. Ribiczey Ádám igazgatónak lemondása, mivel Lugosra áthelyeztetett. 3. Igazgatóválasztás. 4. Három tagú bizottságválasztása az egyület ügyeinek végleges lebonyolítására. 5. Jegyzőkönyvi hitelesítő választása. Zombor, 1893. évi július hó 4-én. Czeder János, együleti elnök.

Bácsföldvár. Nagyon sok kellemetenség érte Tiszaföldvár bácsmegeyi községünket azon okból, mivel még egy Tiszaföldvár van az országban; különösen gyakoriak voltak a postai kalamitások. Ezeknek az elkerülése végett Tiszaföldvár község képviselőtestülete elhatározta, hogy a község más nevet vesz fel. Hozott is már határozatot, be is terjesztette azt a vármegyéhez, amely határozat értelmében Tiszaföldvár ezentúl Bácsföldvár lesz.

Az apatini kincstári uradalom contra Albrecht főherceg. Egy vitás erdőterület miatt, egyrészt a m. kir. kincstár, másrészt pedig Albrecht főherceg bélyei uradalma közt folyó pör fordult meg a napokban a kuria előtt. Az eset a következő: 1890. évi november havában az apatini erdőhivatal arról értesítette a kincstári ügyészséget, hogy a kincstár apatini uradalmanak több ezer négyszögölnyi erdőterületen a főhercegi uradalom fát taroltat és azzal felhagyni nem akar, mert az egész területet kizsákmányolni törekszik. Ennek következménye aztán az lett, hogy a főherceg munkásait karhatalommal kellett eltávolítani, azután pedig az ügyészség zárlatot kért a már elhordott fára, melyet 1496 forintban becsült meg. A zárlatot az apatini járásbíró is el is rendelte, mivel azonban a határozatot a szegedi tábla később hatályon kívül helyezte, de a fát időközben elárverezték, az e révén befolyt pénzt a fő-

hercegi uradalom magának kiutalni kérte. Mikor az első bíróság e kérést teljesíthetőnek találta, a kincstár tovább kereste a jussát, még pedig eredménnyel, mert a tábla a kérdéses összeget mindaddig visszatartani rendelte, amíg a felek közt az erdőterület tekintetében folyó sommás visszahelyezési pör el nem dől. Ez ellen ismét a főhercegi uradalom appellált s így került a dolog a kuria elé, mely Hammersberg Jenő bíró előadása mellett a felebbezést visszautasította, mivel ez esetben a második bíróság határozata ellen felebbezésnek nincs több helye.

Beküldetett. Nyakra-főre olvassuk már a napilapokban, hogy a kolera itt is, ott is kezd már feltűni félelmetes fejt. Eppen nem árt tehát a nem éppen lehetetlennek látszó veszély elkerülése céljából az előre való gondos óvatosság. Különben a nyári meleg beálltával általános egészségi szempontból is kötelességünk felhívni a rendőrség szives figyelmét arra, hogy a közönség érdekében igen jó volna a fenti okokból a Vadaszkürt és az új templom előtti bérkocsis megállóhelyeket dezinficiálni.

Szerelmi dráma. Három személye van, a szerelmes ifjú, aki tíres órában a könyvkötőmesterséget űzte, addig, míg a dráma második személyét, szerelme tárgyát, a szép panorámás lányt meg nem látta s belé nem szeretett, s végre a kegyetlen apa. A dráma szálai Ujvidéken fonódnak s ott veszi kezdetét, amikor Büchel panorámás körülbelül két hete Ujvidéken is feltűtötté sátorát. Kevés látogatója akadt a panoráma csodáinak, de akadt végre Stiegler Károly könyvkötősegéd személyében egy, aki csakhamar állandó bálmulójává szegődött, nem ugyan a panorámának, hanem a panorámás szép szöke, kék szemű leányának. Addig-addig bámulta a leány kék szemét, szöke haját bódénytástól-bódécsukásig, míg rájött, hogy nélküle nem élhet. Elhatározta, hogy megkéri a leányt. Elment a panorámához, aki egyszerűen kikoszarta. Ezen kegyetlen csapás nagyon megtörté a szegény ifjút, elhatározta, hogy meghal, de kedvesének szeméi előtt. Revolvért vásárolt, elment még egyszer utóljára a bódéba s ott gyomrába lőtt. Azonnal elszállították a kórházba, hol megvallotta, hogy halálát a szöke panorámás lány apjának kegyetlen visszatartása okozta, s másnap reggelre már kiszüvedett.

Bács-Almásról írják: Kedélyes mulatság folyt le Bács-Almásban Péter és Pál ünnepének estéjén. Ekkor volt ugyanis a község egyik kiváló vállalkozó szellemmel megáldott kereskedője, Szál József s társai által a közelmúltban felállított s az első igazi tűzpróbat immáron sikeresen kiállott „Első almási téglagyárnak” ünnepélyes fölavatása, de hát természetesen nem iszópálla, hanem egy nagyszabású s igazi bácskai magyar áldomással, melyen a község értelmisége csaknem teljes számban, s azonkívül a lakosság színe-java a legkedélyesebb hangulat alatt élvezte kiűn a szabadban az üde esti levegőt s a vállalkozók határtalan vendégiszerejét. A mulatság estefelől kezdődött s eltartott kiválógos kivríradt, sőt a sok közül többeknél még másnap estig is. Vacsora alatt a vállalkozó házigazdákat többen, nevezetesen Arnold közs. jegyző, Sterk J. tanító, Martinovits gyógyszerész, Török káplán s Noll J. ügyvéd kibővelszőbb tőzstokban felkőszöntöttek, kiemelvény különösen Szál József érdemeit, mint a ki csakugyan sokoldalú s jobbára nagyobbrendű üzletágakkal egyrészt a község vagyonosodását előmozdítja, másrészt sok szegény ember nyer nála alkalmazást és kenyeret, de meg a kereskedés terén oly nélkülözhetlen versenyre adván üzleteivel alkalmat, a kereskedésnek Almáson nagy lendületet, magának a községnek pedig jó hírnevet szerezni törekszik.

Szabadkai hírek. Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága egy artézi kut föllállításához megszavazta a szükséges költségeket. — Elhatározta továbbá, hogy a tavaly föllállított polgári fiúiskola második osztályát szeptemberben megnyitja. — Az építendő városi közközháznál a felügyelettel Bobula János bízott meg, a szokásos illetményekkel. — Ellenben Bobula János és érdektársainak ama kérélmét, hogy a szabadkai palicsi villamos vasút részére segély adassék, a közgyűlés elutasította. — A lövőverseny-egyesület részére lődíjazási célokra 1200 forintot szavaztak meg.

Az enyém-tied fogalma. Witz Antalnak, egy dunai csavargózós matrózának is épen az okozta vesztét, hogy az enyém-tied fogalmával nem volt tisztában. De meg egy másik sajtáságos tulajdonsága is volt a jeles matróznak, hogy némely dolgoknak csak főképen a bélést szerette. Így a napokban is kicsente egyik pajtásának a zsebéből annak erszényét, s különös szokásához híven csak is a bélést tartotta meg, állván az 21 forintból. De a meglöpött matróz nem hagyta annyiban a dolgot, följelentette a lopást a hajó kapitányának, ki azonnal megmozdította a legénységet, minek eredményeképp megkerült a tárcsa bélésestől. A kapitány erre Ujvidéken kikötött, s a pénztárcabélések iránt oly nagy előszeretettel viseltető matrózt átadta a rendőrségnek, hol alkalma lesz majd megtanulni az enyém-tied közti különbséget is.

A selyembubók beváltása Bács-Almásban jun. 29-e óta igen szép eredménnyel folyik le. Valóban igen áldásos intézmény ezen iparág a szegény népre; mert épen azon időben, a midőn a kenyérből már kifogyva, más kereseti forrásra alig akad, nem épen valami nehezen szereshet a selyemhernyó tenyésztése által jelentékeny pénzüsségeket. Például az almási beváltó állomáshoz tartozó 9 község szegényei — mert jobbára csak ilyenek tenyésztettek — mintegy 40000 forintot nyerne nyers gubóért. — Csak már végre elérnők azon időt, a midőn oly brutálisokat nem tapasztalhatna az ember az eperfatulajdonosok részéről sem, hogy a szegény megszorult tenyésztőket puskalövések és lótiprásokkal ne illették, mint az ez idén egy-két helyen hallható volt.

Tolvaj kocsis. Liszka János tiszahelyesi szolgaleányról szól a krónika. Bernáth János ujjideki barisnyakötőnél szolgált mint kocsis, illetve ott osztotta meg lovaival testvériesen az abrakot, míg végre sok más huncutságai is napfényre kerültek, kiadták neki a laufpaszt. Rövid ideig szolgált ezt a gazdáját, de ezen rövid időt is oly jól használta föl, hogy egy egész zsákra való harisnyát gyűjtött össze lakásán. De a gazda is megtudta a dolgot s följelentette hűtlen kocsisát. A házmozgás alkalmával megtalálták nála a lopott holmikat, s erre rögtön a hűvőre került a barisnyák oly nagy kedvelője és gyűjtője.

Mézesbábosok öröme. Bizonyára nem kis örömet okoz a mézesbábosoknak a pénzügyminiszter legutóbb kiadott egyik rendelete. Ki ne ismerné ugyanis az ugynevezett mézbort, vagy közönséges nyelven szólva „már“-ot? És ki ne ivott volna belőle gyermekkorában? A vásár nem volt vásár, a bucsu nem bucsu az apró nemzedékre nézve, ha a mézeskalácsos bácsi nem hozott magával márcot. Pedig sok helyen megtörtént, hogy a közigazgatási hatóságok ezen ártatlan ital kimérését egyszerűen tiltották, mivel állításuk szerint annak italdó alá kell esnie. A pénzügyminiszter a fent jelzett rendelettel ezen, a gyermekek és mézesbábosok állítása szerint valóságos ázsiai állapotokat megszüntette, kimondván, hogy a márc nem adózható meg.

Körözött tolvaj. A szabadkai kir. törvényszék elrendelte országos köröztesét Zvorényi Mária bajmoki illibőségű egyénnek. Lopás vétsége miatt volt alá helyezve, de mielőtt a tárgyalás megtartott volna, ismeretlen helyre távozott. A törvényszék megkeresi tehát az összes hazai hatóságokat, hogy nevezett letalálás esetén hozzája kísértessék.

Kolumbácsi legyek. Az adai határban a multkorori napok alatt kolumbácsi legyek jelenlétét konstatalta az ottani állatorvos.

Városi ügyek.

A közigazgatási bizottság ülése. Mint jeleztük, a városi közigazgatási bizottság hétfőn délután ülést tartott, mely alkalommal azonban az egyes közigazgatási ágakról szóló szokásos havi jelentések legnagyobb részét elmaradtak s így ezekről a következő ülés alkalmával két hónapos jelentéseket lesz alkalmunk hallgatni. Ezen a gyűlésen egy néhány felebbezés és több kivételes nősülési engedély iránti kérvény ügye

Tehát mi más,
Mint ráfogás,
Hogy nincs ma társadalmi élet?
Ilyet ki mond,
Vagy sült bolond,
Avagy sohsem látott vidéket.
Mi érdekes,
Mi kellemes,
Azt csak vidéki hölgyek adják.
Fogadj be hát
Oh hölgyvilág!
Mít szép köröd élvezni hágy,
Csak az az ártatlan mulatság!

Crispus.

JOBBADÁN MIHÁLY AMERIKÁBAN.

Igaz történet több folytatásban.

Írta: Sipalusz.

(Folytatás.)

MÁSODIK FEJEZET.

Bucsú a szülőföldtől.

Harmadnapra Mihály gazda visszahozta Amerikáról szóló könyveimet.

— Már mind elolvasta? — kérdém.

— Részleg mind.

— Miért nem valamennyit?

— Időhiány, előkészületek tulbősége, s új módszer az olvasást illetőleg.

— Miféle módszer?

— Ném kitalálmánya, éjjel vankos alá tévén a könyveket, fejbe megy a tartalom.

— Ej ha, ezt magam is megpróbálom.

— Ajánlandó és célarányos.

Mihály gazda, ugy látszik, nyugodtabb volt már.

Érezte, hogy kezd tisztába jönni a Merikával s azt is észrevette, hogy körülötte a tisztelet fokozódott. A hunyadijanosok közt óriási feltűnést keltett a hír, hogy az alelnök Amerikába megy. Sokan kétkedőleg rázták a fejüket; sokan nem rázták a fejüket, de kétkedtek, azt azonban ugy a fejrázók, mint a fej nem rázókat elhatározták, hogy az alelnököt fényesen el kell bucsuztatni Európától.

Az elnök este kilenc órára hivta össze a rendkívüli közgyűlést az „Arany kapukules”-hoz címzett külvárosi vendéglő kerti helyiségébe. Kivonult a vak ember az asztaltársaság diszharmonikájával, mely ugy szót, mint egy orgona, kivéve, hogy kizárólag hamis hangokat bocsátott ki magából. Ennek folytán a nóták oly genailisan jöttek ki belőle, hogy a Rákócy-indulót a Marseillaisétól nem lehetett megkülönböztetni. Sokan azzal gyanúsították a vak muzsikust, hogy lát s azért nem tud játszani.

Jobbadán Mihály Ferenc József-kabátja oly fényesre volt kelve — nem, nem is kelve, hanem subickolva — hogy a legkényesebb asszony meg tudta volna előtte a frizuráját csinálni. Mikor beléptünk a helyiségbe, (mert én is meg voltam hiva) a zenekar a Hunyadi-indulót vagy az Oh du lieber Augustin-t játszotta; nem tudtam tisztán kivenni.

A második fogásnál felállt az elnök s a következő felkőszöntőt mondá:

Uram, uram, Jobbadán Mihály alelnök uram, szölok az urhoz! (Jobbadán fölállt, s begombolta a ferencjózsefet.) Elérkezett az óra, s nemskóra itt lesz a perc is, melyben te elhagyod körülünket és arra az utra lépsz, melyet Kolumbus és utána Széchenyi kijelöltek a magyarnak. Sok mindenféle ember áthajozott már a tengeren, de alelnök és házfelügyelő még egy se, s így jogsosan várhatjuk, hogy az új világrész örömmel tekint személyed megérkezése elé. De tudjuk jól, hogy az utazás nagyon veszedelmes, cápák és hajótörések leselkednek az utas életére. Te azonban nyugodtan várhatod a cápákat és hajótöréseket, mert ha tested le is száll a tenger mélyébe, emléked itt fön maradt a földön, még tán valamivel följebb is, tudniillik itt, a Hunyadi János-

társaság körében. Intézkedéseinket meg fogjuk tenni, hogy ez ne maradjon pusztá ígérlet, s Jobbadán Mihály netáni elhalálása esetére máris van szerencsém a következő határozati javaslattal föllépni:

1. A Hunyadi-János-asztaltársaság mély fájdalommal veszi tudomásul szeretett alelnökének élete 45-ik évében történt korai elhunytát s elhatározza, hogy sirjára emléket állít.

2. A temetésen testületileg részt vesz, sőt a részvételre átiratilag az összes fővárosi asztaltársaságokat felhívja.

3. A koporsóra koszorút tesz.

Dörgő taps fogadta az elnök előterjesztését s ugy látszott, mintha azt egyhangulag elfogadták volna. Jobbadán oda ment az alelnököz s könnyekig megráztva melegen megrázta a kezét.

— Az indítvány zajos helyeslésének egyhangúsága fokozza az irántami tisztelet becsértékét, — mondá Jobbadán, a mint a meghatottságtól szőhoz tudott jutni.

— Szót kérek! — hangzott keresztül a lárman egy éles hang.

Smirgli volt, a női- és férfi-öltöny készítő.

— Halljuk Smirglit! — kiabáltak néhányan. Ezek az ellenzékiek voltak, a kik a választáskor a mostani elnök ellenében Smirglire szavaztak.

Smirgli felállt és így szól:

— Tisztelt polgártársak! Sajnálom, hogy az elnök ur határozati javaslatát nem helyeselhetem egész terjedelmében. Sőt egész terjedelmében elvetem. (Mozgás, ellentmondás.) Majd ki fogom magyarázni magamat. Én Jobbadán alelnök urat tisztelem és becsülöm, s szívesen hozzájárulok, hogy korai elhunytá esetén emléke lelkes ovációkban embereszíttessék. Csak a gyászjelentés helyes kitöltésére vonatkozólag vannak némely aggodalmaim. Honnan lesz a temetés, ha tisztelet és szeretve becsült alelnökünk a tengeren elhalálozván, a vízbe vettetik? Másodsor: hová állítjuk a sirkövet, holott az ő sirja a tenger, esetleg a cápák gyomra leszen? Harmadsor: hogyan helyeztük koporsójára a koszorút, holott koporsója se leszen neki, köztudomásu levén, hogy a hajókon elhunytakat zsákba varrják, mindig

sszeg	kr
3,376	20
3,070	—
3,403	29
5,100	—
7,785	—
5,937	—
9,445	52
3,912	83
58	31
164	09
62	45
6,000	—
6,000	—
750	—
9,003	62
8,803	83
2,19	48
100	—
240	—
4,431	62
973	53
405	15
389	18
794	33

us hó	kr
0	—
1	53
7	26
5	63
9	05
3	91
—	—
—	—
6	99
—	—
0	10
4	10

8	57
---	----

ELŐFIZETÉS
Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft.
A lap szellemi
illetve küldemen
szerkesztőnek, az
a lap tulajdonosna
dendők.

Egyes szám ára 10

dominált. A felebbezések során egy, fontosabb ügyhöz méltó buzgalommal felkarolt kérdés is nyert elintézet. Történt ugyanis, hogy Szemző István földbírtokos, a bajai uti háza előtt széles és egy deszka szélességű hosszal bíró hidra két karfalat építtetett. A városi mérnöki hivatal és a rendőrkapitányság azonban jelentést tett erre vonatkozólag a tanácsnak arról, hogy a kis hid karfalai aránytalanul és kirívóan magasak s az építészeti szempontjából ily értelemben határozott. A határozat ellen azonban kimerítő részletességgel kidolgozott felebbezés került a közg. bizottsághoz s itt szóval is behatóan megvitatták az ügyet. Az eredmény az lett, hogy két szavazat esett a határozat feloldására, (dr. Drakulits és dr. Donoszlovits), míg 8 annak helybenhagyására. — Gyürky Márton gyalogrendőrt a polgármester elbocsátotta, mire Gyürky is apellált. Az elbocsátás azonban helybenhagyott. — Kivételes nőtülési engedélyt adott a honvédelmi miniszter Parcsitis Márk és Rákits György zombori lakosoknak s a közigazgatási bizottság ismét megadandónak határozta Lemler Ferenc, Sztricsévs Szvetozár és Beretts Sándornak.

A város gyerekei. Évről-évre szaporodnak azok a gyerekek, a kiket hozzátartozóik eltanítani nem képesek, vagy a kiknek egyáltalán nincsenek hozzátartozói. Mi marad más hátra, mint a városnak venni partfogásába őket s gondoskodni a felől, hogy 12 éves korukig eltaníthatóan részesüljenek. A folyó évből különösen emelkedik ezeknek a gyerekeknek a száma, dacára annak, hogy a városi tanács a legszigorúbb eljárást tanúsítja a főtételnél. Ezidő szerint körülbelül 83-84 gyerek részesül városi eltanításban, de alig van tanácsülés, hogy ilyen kérvények ne tárgyalatnának s hogy 2-3-at föl ne kellene venni. Ezeknek rendes neveltetése érdekében történt azon intézkedés is, hogy azután valahányszor megjelenik az eltartó a tartásdíj átvétele végett, tartozik igazolni azt, hogy — a mennyiben 6 és 12 év közötti korban van a gyerek — rendesen járatta őt iskolába is.

Az adai földmives iskola ösztöndíjai. A városnak két 150-150 frtos ösztöndíjjal ellátott iskolája van az adai földmives iskolai növendékek részére. Az ösztöndíjra hirdett pályázatok eredményei többnyire gyöngék szoktak lenni s ritkán akadt azokra zombori illetőségű folyamodó. Idén azonban összesen négyen folyamodtak, kik közül az egyik doroszlói, a másik szantovai és a másik kettő zombori illetőségű. A közgyűlésnek a tanács a két zombori folyamodót hozta javaslatba, mint akik különben is előnyben részesülnek a többi folyamodó fölött.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ július 2-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Teck herceg és szülői: Württembergi Sándor herceg és gróf Rhédey Klaudiva életéből.“ Kozma Ferenc. — „Teck Viktoria (May) hercegnő és ősei.“ (6 képpel: 1. Teck Viktoria hercegnő, a yorki herceg arája; 2. György yorki herceg, az angol trónörökös fia; 3. a Teck hercegi család; 4. Teck hercegné leányával, legújabb londoni fényképek után; 5-6. Teck herceg és neje, Cambridge hercegnő menyegzőjűk alkalmával). — „A fecskéfészék.“ (Képpel.) Költemény Kozma Andor. — „A tábornok ur felesége.“ Elbeszélés. Irta Herceg Ferenc. — „White-Lodge, a Teck hercegi család lakhelye a richmond parkban.“ (2 képpel). — „A budavári ostrom történetéhez.“ Kerekes Józseftől. — „Várkastély a Kárpátokban.“ Regény Verne Gyulától. (Képpel). — „Egy főúri ház kincses ládája.“ Balogh Gyulától. — „Erdő-Szentgyörgy, a Rhédey-kastély és sirtob.“ (Képpel.) Cserna Károlytól. — „A budapesti új hidak.“ (A budapesti új hidak és a városrendezés tervrajzával). — „Parlament botránycsinálók.“ — „Baranya Szabolcs s a pécsi bányász sztrájk.“ (Képpel.) Cserna Károlytól. — „Chicago-ból.“ (Négy képpel: 1. Földgömb alaku virágágy; 2. Napóra virágból; 3. Tizenkét emeletes ház; 4. A szabadkőművesek épülete). — Irodalom és

kívételén a m. kir. propelleren Budára utazó elhunytak. Ezekre néve kérem az elnök ur szíves felvilágosításait. (Általános mozgás.)
Az elnök nem jött zavarba. Első indítványát azonnal visszavonta s helyette a következőket terjesztette be:
1. Gyászmezei a megboldogultnak lelki üdvéért.
2. A megboldogult arcképének leplezése és
3. A sirtó átruházása az elhunyt özvegyére.
Az újabb indítványt élénk helyesléssel elfogadták és Smirgli is kénytelen volt belenyugodni. Miután Jobbadán is könyök közt biztosította a társaságot, hogy a tervezett gyászszóvációt életének legszebb napja lesz, az elnök ünnepélyesen kihirdette a határozatot.
Következett a harmadik fogás, melynek elfogytatása közben Jobbadán fölemelkedett, s a következő beszédet mondta:
Tisztelt polgár- és tagtársak! Az elnök ur igen tisztelt szavainak bizelgése sokkal jobban meghatja belsőlegemet, mint a mennyire külsőleg látszik. Érdelem pedzese mélyen érintette lelki állapotomat, a miből kifolyolag csak röviden terjeszkedhetem ki a köszönetre. Nem tudom, hogy mi végezet vár reám a földgömbön, különösen azon bizonytalan ingatagságon, melyet a tudomány apparátusa tengernek nevez, de én nem habozom azon kijelentéssel élni, hogy bármily sors beteljesülése várjon reám: legfőbb törekvésem azon célt irányozza, hogy friss egészségnek örvevény térjek vissza hazámba, illetve a lilium utcába. Én, uraim, elmegyek a Merikába, s itt hagyom a Hunyadi-János-asztaltársaság kebelzetét. Itt hagyom nőmet, itt hagyom a házat, melyre felügyelek, s nem örvevény, hogy gyermektelen családomat, s nem kell leendő árva gondoskodását eszközölni. Szíves figyelmükbe ajánlom becses emlékem fentartását, mert magtalanul hunyván el, nevem fenmaradása özvegyem halálával bizonytalanságnak néz elébe. Köszönet és hála rebege az én kötelességem, melynek teljesítését ezennel foganatosítottak tekintem. Eljen az elnök ur! Eljenek a tagtársak, s adja Isten, hogy szerencsés visszatérésem esete minél gyorsabban, annál biztosabban bekövetkezést szenvedjen.

művészet; Közintézetek és egyetek; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Tömörüljünk egy erkölcsi testté.

— Hang a tanítókhöz. —

Részben önszántából, részben pedig erre vonatkozó miniszteri rendeletek kényszerhatása alatt az ország tanítóinak kara megyékre, majd pedig kerületekre oszolva évenként megtartják a megyei, illetőleg kerületi tanítói gyűléseket. Az ily gyűlések erkölcsi haszna fölötté nagy, mert a tanítóknál azok képezik az önálló élet iskolájának, illetőleg az önképzésnek egy hathatós tényezőjét, már pedig, hogy az élet-iskola több tapasztalatra, több ügyességre és több gyakorlati életre tanít, mint a tulajdonképeni alap-, közép-, szak- és más néven nevezendő iskolák, az több mint bizonyos.

Csak hogy mint majd mindenütt, úgy a tanítói egyleteknél is egy lényeges elvi hiba áll fön, t. i. hogy nincs meg az általános tömörültség. Elvi hiba, — mondom — mert az elvek különfélesége teremti meg azon gyarló fölfogást, hogy a községi, állami és felekezeti tanítók testületei meg e téren sem férhetnek meg, mintha bizony a nevelés és tanításnak nem volna egy s ugyanazon célja: vallásos, becsületes és boldogulni tudó, értelmes és odaadó honfitájak nevelni a hazának, hogy e tekintetbeni tömörüléstől az egyes illetékes hatóságok és talán az egyes tanítók (?) nem akarnak tudni.

Kellő tisztelettel respektálva minden felekezeti és minden nemzetiségnek elvi és mindenféle egyéni fölfogásait, nem akarom én az iskolák tarka-barka jellegét bolygatni, jól tudom én azt, miszerint akár a felekezeti, akár az állam, vagy pedig a községek e tekintetbeni érdekei mellett szólalnék föl, oly darázs-fészekbe nyulnék, mely magamféle szegény embernek érzékenyen megsüthetné a kezét s tapasztalatból tudom, miután magam is felekezeti vagyok, hogy felekezeti és néha-néha nemzetiségi szempontokból is felmerülnek tanügyi kérdések, melyek elbirálása és megvitatása szempontjából szükséges, miszerint ugyanazon felekezeti s ugyanazon nemzetiségbeli tanfőiak összejöjjenek s ezek, valamint más szükségleteiről értekezzenek, de a paedagógiai és didaktikai főbb elvek ily különködések nem ismerik el és különösen napról-napra mutatkozó kölcsönös bajaink azok, melyek az ily elkülönítéseket határozottan kárhoztatják. S ha megjelenünk a felekezeti, a vagy községi tanítói gyűléseken, arra a meggyőződésre jutunk, miszerint ezek törekvése egy és ugyanaz s az ember agyában önként megszülemlik azon gondolat, hogy miért nem tarthatnánk mi valamennyien az általános tanítói egylet kebelébe? Mert azt csak elismeri mindenki, hogy a jó összetartás többre képes, mint a szétforgácsolt erők és ha mégis akadna oly nézet, mely ezt megérteni nem volna képes, azt utalom az ismert közmondásokra: sok varju lovat győz, több szem többet lát, több kéz többet tehet, vagy pedig az általános ismert alapos igazságu történeti elbeszélésre, melyben, egy a halálos ágyán lévő apa három (néhány szerint tizenhét) fiát inti összetartásra és kölcsönös tisztelet s szeretetre s hogy öket ennek fölötté nagy szükségességeiről meggyőzze, összetöretti velük a vesszőket.

Bácsmege e tekintetben tarka képet mutat, s ennek köszönhető, hogy a tanítók között nincs meg az erkölcsi kapocs, nincs meg az általános egyetértés s nincs meg a kölcsönös lelkesedés és szeretet oly mértékben, mint az máshol észlelhető. Felső Magyarországon ezen állapot határozottan jobb színben van és körülbelül azért, mert ott minden felekezeti tanító tagja egyszersmind az illetékes megyei általános tanítói egyletnek. Hogy példává éljek, a körösi jelenlegi gör. kath. püspök, Drohobeczky Gyula, mint felekezeti képezési tanár s igazgató és mint pap, az ily egyletnek sok éven keresztül volt tagja és több éven át elnöke. S ez lehetne minálunk is úgy, csak a felekezeti tanítók ehbeli akaratától és a megyei közigazgatási hatóság jóindulatától függ, hogy t. i. a felekezeti tanítók részére is a községek által utálványoztassa ki a napi és utazási díjakat,

mi, hiszem, hogy be is következnek, ha e tekintetben az érdekelte tanítók általános egyetértésének és közös sorompóba lépnek.

S ez a beosztás szempontjából is igen nagy előnyére szolgálna a községi kerületi tanítói egyleteknek, mert míg most egy-egy ily egylet kiterjed három négy járásra, a felekezeti tanítókkal együtt egy járás maga képezhetne a jelenleginél sokkal tekintélyesebb számú egyesületet.

Rajta kollegák, igyekezzünk ledönteni a közöttünk fenálló szükségtelen kínai falakat, melyek fenállásának egyébiránt semmiféle alapja nincsen, csak arra való, hogy közös célunk elérésében akadályként szolgáljanak s teremtsük meg az erkölcsi hasznót, mely bennünket szorosabbra fűz, hogy közös tanügyi érdekekért, és a saját ügyeinkért erővel, lelkesedéssel harcolhassunk! Tömörüljünk tehát egy erkölcsi testté!

Vrábely Mihály.

Orsz. tűzoltó-szaktanfolyam.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága a töle telhető legnagyobb áldozatoktól sem riadva vissza, főtörekvései egyikének ismeri, hogy az emberbaráti szeretetben gyökerező tűzoltó-ügynek minél több és minél szakavatottabb harcosokat neveljen.

E végből saját tagjainak lehető legalaposabb kiképzetésén kívül régtől fogva gyakorlómeistereket küld ki a vidéki tűzoltó-testületek szakszerű elméleti és gyakorlati kiképzetésére céljából; 1890. év óta pedig, hogy a hazai tűzoltó intézménynek terjesztése és fejlesztése által is maga elé tűzött célnak minél derekasabban megfelelhessen, minden évből országos tűzoltó-szaktanfolyamot is rendez.

A megelőző három évből elért eredmény által buzdítva és a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet intencióinak mennél szélesebb körben leendő megvalósítása céljából, de különösen a nagyméltóságú magy. kir. belügy-miniszteriumnak 1890. évi 66274. — V/10. számú rendeletével nyert megbízatás alapján a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága a folyó év nyarán immár a

IV. országos tűzoltó-szaktanfolyamot

tartja meg, alkalmat és módot öbajtván nyújtani ez által az emberbaráti tűzoltó-ügy iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltó szakmában alapos kiképzetést nyerjenek, tűzoltó-testületek szervezésére s szakszerű elméleti, valamint gyakorlati oktatására megkívántató ismereteket megszerezzhessenek.

Felhívjuk tehát a hazai testvér-testületeket, városokat, nagy- és kis községeket, bajtársainkat és mindazokat, kik a humanizmus szolgálatában álló nemes intézményünk iránt melegen érdeklődnek, hogy a f. évi július hó 19-étől augusztus 12-ig Budapesten tartandó harmadik országos tűzoltó-szaktanfolyamra minél nagyobb számban jelentkezzenek és időt nem kímélve s fáradságot nem ismerve, használják fel az ezen szakmában való kiképzetésre kínálkozó kedvező alkalmat.

Kellő tájékoztatás céljából a következőket közöljük:

A tanfolyam ideje:

Kezdődik 1893. évi július hó 19-én és tart bezárólag augusztus hó 12-ig.

Képesítő vizsgálatok:

Tartatnak augusztus 10. és 11-én úgy az elméleti, mint a gyakorlati részből.

Bizonyítványok:

I. Látogatási igazolvány.

Ebben fel lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyamhallgató a tanfolyam ideje alatt tartott előadásokat és gyakorlatokat a megállapított tanterv szerint miként látogatta. (Ez azonban minősítést nem képez.)

II. Képesítő bizonyítvány.

A tanfolyamot végzett hallgatók képesítő vizsgálatra jelentkezhetnek, ennek letétele esetén képesítő bizonyítványt kapnak, melyben az elméleti, valamint a gyakorlati tantervben kívül még az is bennfoglalatik, hogy az illető mily fokú minősítést nyert.

3 foku osztályozás lesz, u. m.: jeles, jó és elégséges.

Jelentkezés, feltételek és kedvezmények:

A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1893. évi július hó 8-ika.

A jelentkezés a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságához (Budapest, IV. Duna-utca 1. sz.) intézendő.

A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt gyakorlaton úgy, mint szolgálatban, testületünk szertárból kiosztandó egyenruhában jární tartoznak; beruházásuk és felszerelésüknek foganatosítása céljából ennél fogva már július hó 19-én délelőtt kell a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságánál (IV. Duna-utca, 1. sz.) személyesen jelentkezniök.

A jelentkező tartozik az öt kiküldő hatóság, testület, vállalat, vagy magán személyek által kiállított s kiküldését igazoló bizonyítványát bemutatni.

Ugy az elméleti előadások és gyakorlatok megszkaitás nélküli látogatása, valamint a szolgálatnak terv szerinti pontos megtartása szigorúan kötelező, mert különben látogatási bizonyítvány sem adatik ki.

A kik a tanfolyamot végig hallgatják, szakvizsgálatot letenni azonban nem kívánnak, csak látogatási igazolványt kapnak; ellenben azok, kik az elméleti és gyakorlati szakvizsgálatot leteszik, a látogatási igazolványon kívül képesítő bizonyítványt is kapnak, mely a nagy. belügyi miniszter ur által a tanfolyam mellé kirendelt miniszteri biztos ellenjegyzésével ellátatik.

Tandíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet, mivel a tanfolyam teljesen díjmentes, sőt az eszközök és szerelvények is díjtalanul állanak rendelkezésre.

A tanfolyamhallgatók tűzoltószerszámok s egyéb gyártelepek megtekintése, szakszerű próbák- és kísérleteken való megjelenés, színházak szerkezetekinek és berendezéseinek tanulmányozása által tapasztalataikat gazdagíthatják. Ejjeli őrszolgálatra is beosztatnak, hogy így az előfordulható tüzesetekben a vész helyére kivonulva az activ szolgálatot is tanulmányozhassák.

(K—r.) Magyar...
ben sok egyenlőtlen...
viszonyok körül. A...
majdnem egy félvé...
s a másik félvé...
gozik. Egyszer tul...
mászor tulcsigazva...
nyező.

Ezt az utóbbi...
természete hozza mag...
megőzgasdasági állan...
helyeken, hol az em...
lyettesítve a techn...
erőknek nálunk tap...
tetése már abnorm...
mutató állapot. Soka...
nálunk e holt kincs...
mányunk, egyesülete...
került már helyenként...
Házi iparral, vagy eg...
megfelelt. De ez nál...
megy, s nem ment...
köröket e kérdés...
zetsége alól.

Mert ez az egy...
a bérvizonyokban is...
egy kevés életért is...
de nem kell senkine...
nagyon is felszökik az...
utána. Természetes...
ség költségeit is a...
megfizettetni. Ha mu...
kelt keresetet élvz...
nyári nagy munkaidő...
utalva.

Ez évből külön...
számárak magasságán...
időjárás különben is...
jövödelmeiket, miket...
aránytalan költségei...

A gazzák nagy...
dig más évektől eltér...
den majdnem egyszer...
időjárás megakasztott...
s ez által a mezei in...
Máskor mégis volt...
napszámárakat is né...
mindenkinek egyszer...

A „BACS

Az első...
Mondották: s...
— Apai szive...
Pedig ruháid...
Fehér volt c...
Artatlan tény...
Hogy anygata...
— Az én kis...
S a telke is a...
Elvittelek. S...
Előteletből...
A kikéltnek...
Virág éreze...
S hogy tán...
Káprázaton...
— Azért te...
S a lelked is...
Elvittelek s...
Táncoltál min...
Az anygal...
Lelkében égi...
S szivemben...
Szivemhez ag...
Oh, az mara...
S a lelked is...

Egy lapunknak is...
tünk dr. Preysz Kornél...
magyar tenger ezen szép...
kének mindjárt bevezet...
hogy célja a magyar...
fürdőt megismertetni s az...
Balaton-fürdő használat...
keletű, rég ideje keresi...